

Jó estét!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 126. szám

Szerda

Cluj-Kolozsvár, 1933 június 7

Mérhetetlen nyomor és inség vár az emberiségre, ha sikertelen marad a világgazdasági konferencia

Viszont a világgazdasági konferencia sikere a leszerelési értekezlet és a négyhatalmi egyezmény eredményétől függ

PARIS. A négyhatalmi egyezmény és a leszerelés ügye még mindig vajdik. Ma már egyre nyilvánvalóbb, hogy egyiket a másik nélkül nem is lehet nyélbeütni. Ha az egyik megakad, a másik is kárvába reked. Pedig eleinte szó sem volt a két ügy közötti junkturmól. Legfeljebb arról lehetett szó, hogy a négyhatalmi egyezmény nagymértékben elő fogja segíteni a leszerelést. A kulisszák mögött azonban összehoronták a két ügyet.

Bizonyos hatalmi érdekeltsegeknek, amelyeknek nem konvenial a leszerelés, nem kell egyebet tenni, mint a négyhatalmi egyezmény nyélbeütését hátráltatni s akkor automatikusan a leszerelést is megállítják.

Beavatott forrásból származó értesítés szerint Eden s Londonderry lord angol delegátusok, továbbá Norman Dawis amerikai megbízotti csütörtökön, június 8-án Párisban tárgyalni fognak Daladier francia miniszterelnökkel és Paul Boncour külügyminiszterrel a négyhatalmi egyezményről és a leszerelésről.

A francia kormány egyébként ma Lebrun köztársasági elnök elnöklése mellett államtanácsot tartott.

Ezen az ülésen vitatták meg mindazokat a kérdéseket, tehát a négyhatalmi egyezmény és a leszerelés ügyét is, amelyeket a csütörtöki angol-francia-amerikai tanácskozáson megvitattak.

A csütörtöki összejövetelt tudvalevőleg Norman Dawis kezdeményezte, mert fontosnak tartja, hogy még a londoni világgazdasági konferencia megkezdése előtt kézzelfogható eredményeket érjenek el Genfben.

Az amerikai kormánynak ugyanis az a véleménye, hogy Londonban mindaddig nem lehet eredményes munkát végezni, amíg az európai

államok nem szánják el magukat a leszerelésre.

KEDVEZŐ FORDULAT A NÉGYHATALMI EGYEZMÉNY ÜGYÉBEN

Római jelentés szerint a négyhatalmi egyezmény ügyében állítólag kedvező fordulat állott be.

Mi várható a londoni konferenciától

NEWYORK. Borah szenátor, az amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke a londoni világgazdasági konferenciával kapcsolatban igen érdekes kijelentést tett.

— Mindenki érzi a készülődő világgazdasági konferencia jelentőségét — mondotta Borah. — Ha a konferenciának nem sikerül a tárgyalásra kerülő problémákat megoldani,

ha nem sikerül eredményekhez jutni, úgy a világ elkészülhet arra, hogy hosszú időre terjedő súlyos inség és mérhetetlen nyomorúság vár az emberiségre.

— Egész sereg megoldatlan kérdés van, amely még a háborúnak következménye, vagy később keletkezett a békeszerződések nyomán.

Az érdekelt hatalmak megegyeztek az egyezmény szövegében. A franciák ugyan az egyezmény három pontja ellen súlyos kifogásokat emeltek, de

az újabb megbeszélések után sikerült ezt a három pontot is úgy megszövegezni, hogy Franciaország is elfogadja a végleges szövegezést.

A társadalom felgyógyulása, vagy egyáltalán a felgyógyulás kezdete mindaddig lehetetlen, amíg ezeket a függő kérdéseket nem rendezik, még pedig gyökeresen.

— Hevenyészett, foltozó munka, kapkodás nem helyénvaló, mert csupán késleltetésekre és félreértésekre vezetne. Viszont a háborús, a bálortalanság az egész emberiség érdekeinek kárára volna.

— Azok, akik arra hivatottak, hogy a világgazdasági konferenciát ellenőrizzék, nagyon jól tudják, hogy

minden a kenyérkérdés kenyérszervonálán mozog.

El kell, hogy jöjjön az igazságosság és az alkalmazkodás, amely valamennyi nép lelkiismeretét és meggyőződését megnyugtató és betölti.

Fascista ellenfront alakul ki Európában

PARIS. Az európai antifasiszta kongresszus tegnap délután megkezdte ülését. A kongresszus legelső sorban is kivizsgálja azokat a formákat, amelyek szerint egységes frontot tudnak teremteni a fasiszmissal szemben. A kongresszus szervezői meghívták a szocialistákat, szindikálistákat, radikálisokat, kommunistákat és az egységes autonómista radikálisokat is. Résztvettek még Anglia, Németország, Svájc, Csehszlovákia s Olaszország

különböző antifasiszta pártjainak és szervezeteinek kiküldöttjei. A kongresszus előmunkálataiban reprezentáló személyek között van többek között Barbusse, Andre Gide és gróf Károlyi Mihály, Magyarország volt miniszterelnöke. A kongresszus úgy határozott, hogy delegációt küldenek a párisi német nagykövethoz, hogy tiltakozásukat fejezzék ki chemnici és altonai törvényszékek által legutóbb halálra ítélt hat munkás kivégzése ellen.

NEGYVENEZER VÖRÖS KATONA ÁLL FEGYVERBEN A MANDZSU HATÁRON

TOKIO. A lapok jelentései szerint a szovjet hadtestparancsnokság negyvenezer vörös katonát koncentrált a mandzsuri határra. A határszéli haderők főparancsnoka Blucher tábornok. Ezeknek a szovjet haderőknek határszéli burkolt mozgósítása élénk feltűnést keltett Japán politikai ködökben. Ugy hírlik, hogy a helyzet rendkívül kiélesedett ezeken a területeken.

TROTSZKIJ OROSZORSZÁGBA VALÓ VISSZATÉRÉSE MEGMINDIG BIZONYTALAN

PARIS. A trotszkisták franciaországi pártja olyan nyilatkozatot tett közzé, amely szerint semmi bizonyosság sem tudható Trotszkij Oroszországba történő visszatéréséről. Akármilyen lenne azonban ebben a tekintetben a helyzet, Trotszkij hívei azt állítják, hogy a vezér semmikor és semmiben sem tagadja meg eddigi politikai nézeteit.

— **BOMBAMERÉNYLET A MADRID KORMÁNYZÓI PALOTA ELLEN.** Ismeretlen egyének tegnap bombát dobtak be a madridi kormányzói palotának ablakán. A bomba nagy anyagi károkat okozott. Szerencsére azonban emberáldozata nincs a robbanásnak.

Moszkvában repült egy amerikai pilóta. Morton amerikai pilóta, aki Berlinbe akart repülni, tegnap startolt az óceántulira. Kisebb defektus következtében azonban nem érte el a német fővárost, hanem Oslóban, Norvégia fővárosában leszállt. A motorhiba kijavítása után Morton nyomban folytatta útját Moszkvába, ahol a szovjet hatóságok nagy ünnepélyességgel fogadták.

AZ AMERIKAI SENÁTUS IS MEGSZAVAZTA AZ ARANYALAPRÓL VALÓ LETÉRÉST. A szenátus tegnap foglalkozott a törvényjavaslattal, amelynek értelmében Amerika letér az aranyalapról. 48 szavazattal 20 ellenében elfogadták a törvényjavaslatot. Miután a képviselőház már a múlt héten döntött ebben az ügyben, most már csak Roosevelt elnök hozzájárulása kell hozzá, hogy az aranyalapról való letérést szabályozó törvény véglegesen jogerőre emelkedjen. Az elnök pedig még a mai nap folyamán aláírja a törvényt.

TÁRSADALMI ÉLET

— A Zsidó-kórház egyesület közgyűlést tartott. Tegnap tartotta meg a kolozsvári zsidó Közkórház egyesület rendes évi közgyűlését. A dr. Sebestyén József elnök és dr. Fenichel Mór igazgató főorvos által megtartott beszámoló, melyeket a tagok élénk éljenzéssel honoráltak, igen nagyszabású emberbaráti munkálkodásról tesznek tanúságot, amelynek hasznát a kórház statisztikája szerint Erdély minden vidékéről minden nemzethez és felekezethez tartozó betegek élvezik. A beszámoló legkomolyabb pontja a kórház anyagi helyzete, amely nyíltan a rohamos elszegényedés folytán a támogatók száma nagyon lecsökkent és így a múlt évről is, de erről az évről még nagyobb deficit mutatkozik, melynek fedezése Erdély társadalmának erkölcsi kötelessége ezzel az intézménnyel szemben, mely semmi vagyonnal nem rendelkezik. Az ülés végén Rózsa Mór letelezte dr. Sebestyén József elnök arcképét, melyet szívebb baráti körre készített el hat éves működése elismeréseképpen. A részleges tisztújítás során dr. Jakobi József és dr. Klein Miksa alelnökökké lettek megválasztva.

— Zagoni Szabó Lili festőművész nő képzőművészeti kiállítása. Zagoni Szabó Lili kiváló festőművész nő pompás műveiből a Minerva Részvénytársaság épületének nagytermében (Brassai-ucca 3.) kiállítást rendez. A kiállítás iránt, amely vasárnapig tart, a nagyközönség körében máris élénk érdeklődés nyilvánult meg.

ALÁÍRTÁK A VATIKÁN ÉS AUSZTRIA KÖZÖTTI KONKORDÁTUMOT

RÓMA Ünneplés keretében közzétette ma írták alá az Ausztria és a Vatikán állam közötti konkordátumot. Az osztrák kormány nevében Dollfuss kancellár írta alá a konkordátumot. A pápa ebből az alkalmából Dollfuss kancellárnak a „Szent György” rendet adományozta. Véget ért Dollfuss megbízatása, folytatott Mussolini olasz miniszterelnökkel.

— Legett egy lengyelországi kéménygyár. A lengyelországi Torun városi kéménygyárban tegnap hatalmas tűz ütött ki, amely egészen elhamvasztotta a gyár épületeit. A kivont tűzoltóság nem bírta a tüzet lokalizálni. Mivel hogy ünnep miatt a gyárban nem dolgoztak, a tűz emberéletben nem okozott kárt.

— Egy kolozsvári kirándulótársaság kellemelessen kalandja Bucsan. Tegnap délután súlyos incidens történt Bucsa község határában. Petrus Petru Bucsa községi munkás összetűzésbe került egy kiránduló társasággal, majd a helyzet véredekessé fajult. A kirándulótársaság jelezte az esetet a csendőrségnek. Petrus Péter több társát felállítva magyargyalázó kijelentéseket tett. Végül a magáról megfélemlített embert a csendőröknek kellett feltartóztatniok.

Tekéző sport. A szövetség kerületeinek vezetői, Hajnal (Marosvásárhely), Giurgian (Brassó) és Ticu Colonia képviselőiben dr. Schnabel, különböző pályákat látogattak meg. Szikszai szöv. alélnök társaságában. — A szövetség alapszabály módosító ülése ismét eltolódott. Ujabb összehívó gyűlést a választmány határozza meg.

Készüljünk a pénteki választásokra!

A Sfatul jelöltje ismét Rózsa Mór helyi kereskedő, míg a Magyar Párt Mártray Géza igazgatót jelölte

CLUJ-KOLOZSVÁR. Emlékeztet, hogy a legutóbbi kamarai választásokat, melyen 2 szavazattal Rózsa Mór győzött, a helyi revíziós bizottság megsemmisítette. A megsemmisítés után most júnus 9-ére tűzték ki az új választást, melyen ismét három jelölt indul és pedig Mártray Géza, a Magyar Párt Rózsa Mór a Sfatul és Farcas a román antiszemita blokk jelöltjeként.

A két kisebbségi jelöltnek föltétlenül komoly és biztos esélyei lehetnek, mert a szavazók túlnyomó része köreikből kerül ki.

Rózsa Mór a kereskedők körében igen szimpatikus ember, míg Mártray Géza eddigi működése minden bírálaton felül áll.

A szavazási igazolványok csak a mai napon délelőtti 9—1-ig válthatók ki a kereskedelmi és iparkamara 9 számú szobájában. A választási igazolvány a legközelebbi kamarai igazgatósági választásra is érvényes. Minden kereskedő és iparos kötelessége, hogy igazolványát kiváltsa és leszavazzon, mert kisebbségi sorsunkban minden szavazatra szükség van.

Figyelem!

WODILLA autogen hegesztő

új üzemét a CAL. DOROBANTILOR 18. sz. alatt nyitotta meg

Előzetes, pontos és olcsó munka!

Repülőgépen érkezett meg a Siancu-ügy vizsgálóbírója, hogy itt kihallgatásokat eszközöljön

CLUJ-KOLOZSVÁR. Vasárnap délelőtti az egyetemi fújság s a mőcök képviselői népes gyűlést tartottak a Corso-mozgó helyiségében. A gyűlés egyetlen tárgya a Siancu-

féle ügy volt. A gyűlés első szónoka Cătuneanu egyetemi tanár után felszólltak még Haralamb kamarai képviselő a Nemzeti Liga vezető tagja, dr. Vidican kolozsvári orvos,

APRÓHIRDETESEK

SAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 1 LEJ

A „RECORD” az aranyat teljes értékben váltja be
ARANY- BEVÁLTÓ Keresse fel teljes bizalommal Cal Victoriet (v. Kosuth Lajos ucca) 1. Óra és ékszer specialista

FIGYELEM! Közkedvelt Elisabeta (jósnő) grafológa fogad mindennap egytől nyolcig szerény díjazásért. Kaland-ucca 3. (Állomás közelében).

Aranyért, ezüstért, legfőbbbet fizet. Órákirály, Széchenyi-tér 11.

SZEP KÉT UCCARA NYILÓ 2 ház-hely a Tordai-ut tetején, honnan az autósversenyesek kiindulnak, eladó. Cím a kiadóban.

ELADÓ jömeneteli vendéglő, forgalmas helyen. Érdeklődni a kiadóban.

HÁLÓBERENDEZÉSEK, egész modern kivitelben olcsón eladók. Nagyszamos-ucca 10.

KÉT SZOBA, KONYHA, ELŐSZOBA suterinben. Széchenyi-tér 17. mellett, Mikes Kelemen-ucca 17. szám, azonnal kiadó.

KÉT szoba, konyha és speiz kiadó Str. Mironescu (volt Holvilág-ucca) 12. sz. URES parcella Str. Petru Rarea 70a (Pata-ucca végállomás) alatt bekerítve. Eladó. Értekezni Vasile Lupu 67. sz.

MEGBIZHATÓ volt tisztviselő román, magyar, német nyelven beszél, portásnak, pénzeszedőnek, éjjeli őrnök elmenne nagyobb vállalatokhoz vidékre is. Cím a kiadóban.

KIADÓ egy szoba, konyha, előszoba, veranda fürdőszobával külön telken június 15-re 1500 lejért. Szondi-ú 41.

JÓKARBAN levő használt írógép eladó. Cím Str. Memorandului 21. Munkás Újság.

KERESEK egy diszkrét különbejárattal és bútorozott szobát, lehetőleg a belvárosban. Leveleket „Garzon” jelzésre a kiadóhivataltba.

ELADÓ csukott Amicar autó, kifogástalan állapotban nagyon olcsón. C. Dorobantilor 18.

JÓ Singer varrógép eladó. Galamb-ú. 25. szám. Zweignál.

„ARCO” Jócai-ú. II. szám

Használt férfi öltönyök, nadrágok Trenschoth, eső köpenyek, nagyon olcsón szerezheti be kizárólag csak nálam. Vessék jókarban levő férfiöltönyöket, külön nadrágot, külön kabátot, és Trenschoth. Elfogadok bizományba mindentféle női ruhákat és kabátokat. Egy jó karban levő öltönyért adok 3 mtr. jó és divatos szövetet. Vásárolhat nálamtól többszöri lefizetésre.

„ARCO” Jócai-ú. II. sz.

STR. SF. GEORGE 36. szám (Szilágyi-telep) alatt egy szoba, konyha, speiz, beton pincével és gyümölcsösrel olcsón eladó.

EGY jókarban levő „Minerva” autó futányos áron eladó. Cím a kiadóban.

RÉSZLETFIZETÉSRE új ház Hirschtelepen, Str. Bucuresti 107. eladó 130 ezer lejért. Cím Frizeria „Venus” Str. Jorga 11.

HOSSZU gyakorlattal rendelkező manikűrös azonnal alkalmazást keres. Hívásra házhoz is megy. Csá kány-ucca 14.

SZOBÁT legolcsóbban fest Jaskó szobafestő, Iuliu Maniu (Szentegyház-ucca) 18.

MAGASLATI fekvésű szótárai penzió megnyitott. Uri családnál elsőrangú ellátás, pihenésre, hízó kurára kiválóan alkalmas. Érdeklődni a „Hotel Neyork”-ban.

GYORSTALPALÓ Sokan meggyőződtek, hogy nemcsak olcsó, de jó is. Férfitalp 60 női talp 45, finom anyagból cipő 350 lejért. Str. Jorga (v. Jócai-ucca) Varga.

SZOLIDSÁGBAN KOZISMERT ócska ruházlet legmagasabb árban vesz férfiruhákat és csekély haszonnal elad GLUCK Fő-tér 18. odvarban.

MEMORANDULUI 6. sz. alatt kiadó 2 szép szoba, kapuval szemben üdönak, raktárnak, kapuval két kis szoba, emeleten bútorozott kis szoba, szuterinben 3 szoba műhelynek.

Virgil Sortean, a mőcök egyesületének titkára, Paul Stefan, Bănică Dobre, Vasile Cardu, Tiberiu Rebrean és két egyetemi hallgató. A beszédek mindegyike azt hangsúlyozta ki, hogy Siancu nem bűnös, neki nincs szüksége védelemre, csak igazságra. Ha pedig elítélnék Siancut, akkor ítélik el az összes mőcöket is, akik csak megtorlást látnak Siancu tettében. A gyűlés rendezavarás nélkül ért véget.

Pénteken Bukarestből repülőgépen Kolozsvárra érkezett Stratilescu vizsgálóbíró, aki a Siancu-ügyben vezeti a nyomozást és vizsgálatot.

Stratilescu vizsgálóbíró itt Kolozsváron több napig tartó kihallgatást eszközölt, amelynek célja, felderíteni azt, hogy Siancu tettében megvolt-e az előre megfontolt szándék. Kihallgatásra idézték többek között

Francu Amos dr.-t, a mőcök ügyét védő kereszttestvériség egyesületének elnökét és ennek vezérfitkárát, dr. Virgil Sortean. Azután dr. Theodor Giurgiu, az Albina bank főkönyvelőjének és Bănică Dobret, a vassárdisták elnökének

és Bortes fényképésznek kihallgatására került a sor.

ELSZÁNT HARCOT HIRDETNEK KOLÓZSVÁR GAZDASÁGI ÉS KERESKEDELMİ KÖREI AZ ÚJ VÁROSI SZABÁLYRENDELET ELLEN

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az időközbeni bizottság — amint azt már a „Jó estét!” jelentette — holnap, azaz szerdán tárgyalja le a városi illetékszabályrendeletet nyilvános ülés keretében.

A tárgyalás annyiban lesz nyilvános, hogy arra meghívást kaptak a gazdasági érdekképviselők delegátusai is. Az illetékszabályrendelet letárgyalására — az előjelekből ítélve —

nem fog olyan simán lefolyni, mint ahogy azt a város vezetői elképzelik, mert a gazdasági érdekképviselők a legszánsabb harcot jelentették be a város új illetékszabályrendelete ellen, mert az sok tekintetben sérelmes és tarthatatlan.

Kolozsvár kereskedelmi és gazdasági köreire nézve.

Pozsony, Hungária—Sparta (Prága) 4:2 (2:2). A magyar csapat a körmérkőzés győztese lett.

Athén, Kiszpest—Appolon 3:3 (2:2).

Belgrád, Ferencváros—Jugoszlavia 4:2 (2:1).

Rotterdam, Bocskai—Xerxes 6:2 (4:2). Bocskai—Ajax 2:1 (0:0).

Bécs, A Rapid 4:3 (3:2) arányban győzött a Glasgow Rangers skóti bajnokságot ellen.

Gyulafehérvár, Unirea—Hagibor 4:1 (0:0). Durva mérkőzés melyet a hazai csapat erőszakkal nyert meg.

Marosvásárhely, Románia—MMTE 1:1 (1:1).

Nagyvárad, FC Wien—Crisana 4:2 (2:1).

Arad, AMTE—Törekvés (Budapest) 1:0 (0:0).

Temesvár, Floridsdorfer AC—NAC—Ripensia kombinált 4:2 (1:1).

Az adó kivetési bizottság az egyetlen szalmaszál, amibe a fuldokló adófizető még megkapaszkodhatik

**Felebbezze meg mindenki az adóját, ha tavalyihoz képest emelték
Jogorvoslattal élnek az adóemelés ellen a kamarák is**

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóestet!” legutóbbi számában áttekintő képet adtunk arról a sérelemtől, amely a kereskedőtársadalmat a mostani adó kivetések alkalmával érte. Mindenkinek az adóját emelték akkor,

amikor már a régi közterhek is elviselhetetlenek voltak.

A kivetések után egymásután mozdultak meg a különböző kereskedelmi szervek az adóemelés ellen és az

adótörvény 84. szakasza értelmében több ízben fordultak az ugynevezett Comisiunea Superioare Financiarahoz, amelynek módjában áll a sérelmeket orvosolni.

MIT TARTALMAZ A 84. SZAKASZ?

Az új adótörvény 84. szakasza, amelyet a kereskedelmi érdekképviseletek intervenciójára most fognak alkalmazni először a sérelmes jogtalan adó kivetések ellen.

egy külön bizottságot szervez az adó kivetési sérelmek orvoslására.

Ezt a bizottságot nevezik Comisiunea Superioare Financiarának. A 84. szakasz értelmében a törvény jogot ad minden adózónak, akinek adóját a tavalyihoz képest emelték, hogy felemelt adója ellen jogorvoslattal élhessen az említett bizottsághoz.

Mostanáig még nem éltek ezzel a joggal.

A 84. szakaszt okvetlenül igénybe kell venni, mert

ugyszólván ez az egyetlen eszköz arra, hogy enyhítsünk az adó kivetések katasztrófáján. Minden adózó tehát, akit sérelem ért

okvetlenül vegye igénybe a törvényes jogorvoslatokat és felebbezze meg az adó kivetést. MÉG EGY ADÓSÉRELEM.

Külön sérelmük van azoknak a kereskedőknek is, akiknek jövedelmét az 1933-34. évi adó kivetéseknel 150 ezer lejben, vagy azonfelül állapították meg, de

minthogy eddig nem tartoztak a patenta fixa alá, most sem sorozták őket oda, hanem a rendes adó kivető bizottságok az ugynevezett minimális adóval rótták meg.

Az ilyen adó kivetéseknel azt kell követelni, hogy a speciális adó kivető bizottságok az adózó ügyét

a megyei osztályozó bizottságokhoz tegyék át, amelyek azután az adózót jövedelmének megfelelően, a patenta fixa megfelelő osztályába sorozza.

Akit tehát sérelem ért,

okvetlenül felebbezze meg az adó kivetést ezen az alapon, de közölje az adatokat a Szövetség központi irodájával, amely ebben az ügyben is

memorandum útján fogja kérni a központi bizottságnál az

Égést, moly, rágás, vagy bármilyen szakadást, művészieszen beszoppolom, vagyis eltűn- HIRSCHELEA Victoriei No. 15

adótörvény 84. szakasza alapján, hogy általános érvényű utasítást adjon ki a sérelmek orvoslására.

Az adósérelmek kapcsán

A GLOBÁLIS ADÓ

kivetése körüli mulasztások is aktuálissá váltak.

Kétségtelen, hogy ez igen súlyos sérelem.

A globális adók kivetésénél a bizottságok

kötelesek az adófizetők jövedelméből levonni az elemi adót.

Ez azonban nem hivataból történik,

csak az adózó kérelmére.

Ugyanez a helyzet a patenta fixa alá tartozó kereskedőkre is:

a levonást kifejezetten kérni kell az adóvallomásban.

Ha a kereskedő nem adott be vallomást, vagy ha már meg volt a tárgyalás, illetve az adó kivetés, akkor az orvoslás sokkal nehezebb. Az ilyen kereskedőnek jelent kezni kell az adó kivetésnél megbízott kincstári közegnél és ott

a vallomási ívet ki kell javítani.

Ez a kijavítás meg van engedve a módosított törvény 61. szakaszában.

Borzalmas vasuti batasztrófa Franciaországban: 14 halott, 26 súlyos sebesült

PÁRIS. Ventesen tegnap borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. Egy hét kocsiból álló expressz vonat kiugrott a sinekről, két kocsi felborult és a töltés mellett árokba zuhant. A szerencsétlenségnek 14 ember meghalt, 26 súlyosan megsebesült. A fűtő és mozdonyvezető a katasztrófa pillanatában nagy lendülettel kiestek a lokomotívól s így kisebb sérüléseken kívül más bajuk nem történt. A katasztrófát állítólag az okozta, hogy ezen a helyen a pályán egy kis kitérővágányt építet-

tek, mert néhány nappal ezelőtt egy vonatösszeütközéstől a pálya itt megrongálódott s ezzel a kitérővel tartották fenn a forgalmat, amíg a pályát teljesen rendbe hozzák.

A vonatvezető nem tudott arról a gyengén megépített kitérőről s a lassítást jelentő jelzéseket nem vette észre. Így a vonat teljes sebességgel futott rá erre a bizonytalan sínre, a nagy gyorsaságban a mozdony kiugrott s magával rántotta a hét kocsit is.

MINT A JÓ FÜRDÉS UTÁN,
UGY ÉRZI MAGÁT A
CZINK
ÁLTAL FESTETT-TISZTÍTOTT RUHÁBAN.

A Magyar Párt jelöltje az Iparkamarai városi képviselő testületi tag választáson

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Kereskedelmi és Iparkamara rendes választói a közigazgatási törvények alapján a városi képviselő testületbe egy rendes tagot választanak, aki hivatva van a városban lakó kereskedők és paraszok érdekeit képviselni.

Az ezévből megtartott választást megsemmisítették és június 9-ére új választást rendeltek el. Az új választást

a városháza közgyűlési termében tartják meg és június 9-én reggel 8 órától este 8 óráig tart.

A kolozsvári magyarság eddig kevésbé érdeklődött eziránt a választás iránt, most azonban

a Magyar Párt helyi tagozata igen nagy súlyt helyez arra, hogy ezt a tanácskészséget a maga részére biztosítsa.

Ezt a helyet a képviselőtestületben a pártok között létrejött kartell egyezmény is a Magyar Párt-

nak tartotta fenn. A magyar kereskedő és iparososztály érdekeinek megvédése céljából is nagyon fontos, hogy ez a hely a kereskedő és iparos társadalom ügyeit jól ismerő kipróbált magyar párti emberrel legyen betöltve. Ezért a Magyar Párt vezetősége e hó 2-án tartott ülésén egyhangú lelkességgel Mátray Gézát, a Minerva Biztosító R.T. ügyvezető igazgatóját jelölte.

Mátray Géza nemcsak egy tekintélyes kereskedelmi vállalatunk vezető igazgatója, hanem két-három évtized óta városunkban közérdekű munkát fejtett ki

és kiváló közgazdasági ismeretekkel rendelkezik és nagyon sok szolgálatot tesz a város magyar lakosságának. Mint a rom. kath. Egyház tanácsosa, ma is állandóan dolgozik tisztelőnői állásában. A Kath. Kereskedők és Iparosok Körének vezetőségi tagja és itt is nemcsak minden munkából

kiveszi részét, de megalapította a Magyar Párt a legjobban várak- és Hitelszövetkezetet, ahol katolikus testvérei közül különösen a kereskedők és iparosoknak nagyban segítségére van.

A Magyar Párt a legjobban választotta meg jelöltjét és biztosan számít arra, hogy a magyar szavazók

szavazó igazolványukat a Kereskedelmi és Iparkamaránál már most kiváltják és június 9-én a központi városházán szavazatukat a hivatalos leltőre leadják.

HETÉNY ELEMÉR SZINÉSZ-JUBILEUMA

A kolozsvári közönség még élénken emlékezik vissza Hetényi Elemérre, a jeles komikusra, aki évek hosszú sorát át népszerű főrendezője volt a Magyar Színháznak. Kolozsvárról évekkel ezelőtt a nagyváradi és aradi színházakhoz szerződött Hetényi s jelenleg Nagyváradon lakik, ahol nemrég lelkes ünnepi este keretében tartotta meg 45 éves színészi jubileumát. Az ünnepséggel kapcsolatban a kolozsvári Magyar Színház is elhatározta, hogy június 12-én Hetényi jubileumot rendez, amely alkalommal a volt főrendező a kedvelt, népszerű „Tatárjárás” című magyar operettben egyik leghíresebb szerepét, Lohonyay tábornokot fogja eljátszani. Hetényi Elemér az erdélyi színművészet és színioktatás terén felejtethetetlen érdemeket szerzett, mert egész színész nemzedéket, a legjobb csengésű művész neveket viselő primadonnákat és operettszínészeket, többek között Király Ernőt is, a legjobb magyar bonvivánt, képezte ki, amikor az erdélyi színészet legszebb fénykorát élte. Június 12-iki kolozsvári jubileumára máris nagy érdeklődéssel készül az érdemiért hálás közönség.

— Alvilági banditák a nyílt utcán meggyilkoltak egy ékszerész-
orgazdát. Newyork legforgalmasabb utcáján tegnap este banditák bosszúból megölték egy ékszerészt, akit a rendőrség, mint orgazdát jól ismert. Az alvilágban az ékszerész Forró Józsefnek csúfolták igazi neve Trop József, akinek a Boweryben van ékszerészüzlete. Két bandita üzletzárás idején kihurcolta boltjából az ékszerészt, erőszakkal feltette egy autóra és elrohogott vele. Utközben ölmossbottal leütötték és kidobták a kocsiból, ugyanakkor elszárgultott mellette egy másik autót, amelyből sortűzet adtak az eszméletlen emberre. A járőrök között óriási rémület támadt, mert több arra haladó ember megsebesült. A rendőrség úgy sejt, hogy a banditák azért éltek meg Trop Józsefet, mert a rablott zsákmány értékesítésekor megkárosította őket.

Konkurrencia

Megnyit a legújabb cipőtalpaló műhely

1 pár férfi talp Lei 54
1 „sarok Lei 22
1 pár női talp Lei 38
1 „sarok Lei 12

Férfi box fekete cipő a legújabb divat szerint Lei 370
Férfi box színes cipő Lei 400

Munkánkért garanciát vállalunk. Felsőrészeket futányosan készítenk. P. M. Viteazul (Széchenyi-tér) 16 sz.

Egy rókaról két bört nyuznak

Nem adják vissza a lefoglalt rádiókészüléket, ha ki is fizeti a tulajdonos az elmaradt illetéket

CLUJ-KOLOZSVÁR. Vasárnap délutánoként, mikor ebéd után egyedül élveztem otthon a jóieső semmittevést, állandóan zavarta nyugalma a szomszédunk rádiója. Addig-addig zavarta, amíg megszoktam. Szinte vágytam utána már. Előre élveztem az éter rezgése által közvetített hangokat. Véremmé vált. Idegcsillapító volt. Ugyannyira, hogy nem is tudtam életemet elképzelni a szomszédúr rádiója nélkül.

Egy borongós vasárnap délután hiába vártam. Nem szólt. Mint egy szfinx, úgy hallgatótt a szomszédúr rádiója. Mintha sötét titkai volnának. Rejtelmesen. Félretemetesen. Idegesen ugrottam fel a szelmonról, le- és felszalagáltam, várva, hátha megszólal. Nem szólt. Gyötrelmem volt az egész napom belé. Összeveszttem a feleségemmel. Elrohantam a kávéházba. Amikor hazamentem, lábujihegyen a tegnapgyobb csendben az ablakhoz mentem s kinyitottam. Semmi. Hátha mégis. Nem és nem. Nem tudtam aludni.

Másnap találkoztam a szomszédúrral. Soha nem ismertem azelőtt. Megszólítottam. Természetesen a rádió volt a témám. Gondterhes arccal panaszkolta el, hogy

a posta elkobozta a rádióját. Mert nem fizette az illetéket pontosan.

Épen most megy kívátni. Elkértem tőle a pénzt azzal, hogy majd befizetem én. Elintézek mindent. Csak nem hagyhatom cserben a legjobb barátomat. A rádiót.

Mintha furiák üzték volna, úgy rohantam a postára. Bebuktam. Beestem. Fizettem. Mint egy Krózus. A más pénzből. Csakhogy viszonthallhassam a kedves rádiót. A kisasszony, a szép postás-kisasszony, alias rádiókisasszony el is fogadta a pénzt. Eltette. Jó mélyen a fiókjába. Nyugtát is adott róla. Természetesen a nyugtával boldogan szaladtam a másik ügyosztályhoz, hogy a rádiót elvigyem. Na ná, majd otthagynom. S most jött a java. A fekete leves.

A rádiót nem adják vissza.

Megdöböntem. Bámultam. A képem hosszúra nyúlt. A szemem az éterbe révedt. A fülem zugott. Az értelmem elhagyott. Mégegyszer megkérdeztem. Jól hallok-e, nem adják vissza? Nem. Fizettem, amennyit kértem. S mégsem adják vissza. A tisztviselő megszánt s elárulta, hogy

a pénzt elveszik ugyan, de a csodálatos apparátust nem adják

ják vissza. Hanem, ha még egyszer hallani akarom, akkor adják be egy kérvényt — tessenek megérteni — egy kérvényt. Bélyeges papíron.

A rádiókészülékek ügyét intéző fő-fő igazgatóhoz címezve, amit majd aztán ő elküld Bukarestbe. Ha aztán ott jónak látják, visszaadják. Ha nem, hát megtartják.

Ma, a huszadik században, amikor kereskedelmi hiteléletünk és vagyonbiztonságunk annyira kifejllett, hogy — legalább is én így gondolom — különbséget tudunk tenni, enyém, tied övé között, ma, kérem, egy kissé nem találják furcsának azt, hogy

egy monopóliuszervezet beinkasszalja a pénzt és ne adjon érte ellenértéket?

Vagy, ha ad is, azt külön kelljen kérni, bélyeges papíron és hivatalos formák között eljuttatni a fő-

fő nagyfejekhez. Mint valami kegyelmi kérvényt. Mert én furesálom. Sőt. Bámulatomban nem tudok hova lenni. Ezért vagyok adófizető polgár? Hogy minden törvényben biztosított jogomtól megfoszthassanak? S ha mégis élni akarok velők, instanciázzak hivatairól-hivatalra? Mint a koidus, kopogtassak ajtóról-ajtóra? Hát ez nem jól van így, kérem. Tessék intézkedni addig, amíg meg nem szokom, mondjuk, a rádióknak a hiányát. Mert, ha megszoktam, ingyen sem kell. S akkor nem tudom, kinek lesz nagyobb kára beőle. Nekem-e, vagy az államnak? Én azt hiszem, hogy nekem nem, mert utóvégre és hallgathatom a Hórában a fülemilek hangversenyét is, az legalább nem kerül pénzembe. Nem kell megvennem. Sem kérvényt nem kell hozzá benyújtanom. Bélyegpapíron. Mégis énekel.

Éhségbe kergette a nagybányai bányanyugdíjasokat a fizetéseképtelen központi társzlada

BAIA-MARE-MAGYBÁNYA. Az imperiumváltozás előtt minden bányának, legyen az állami vagy magántulajdon, külön társzládája volt. A bányá kebelében működő munkástárszlada nemcsak a jóléti szolgálta, hanem öregség, rokkantság vagy a munkahelyen történi szerencsétlenség esetén segélyt nyújtott és nyugállományba helyezés esetére minden bányanyugdíjas „nyugbér“-re volt jogosult.

A társzlada tőkéje csak szaporodhatott. A szaporulat a munkások által levonásba helyezett, a munkásfizetésekből bizonyos kules alapján kiszámított néhány fillérből tevődött össze.

A társzládát a bányá keretén belül a munkásság kezelte. Illetőleg a bányamunkások által időnként megválasztott kezelők: pénztárnokok, ellenőrök stb. Ezek munkáját azután egy bizottság vizsgálta felül minden hónap első napjaiban, a könyvek bezárása után.

A társzládából utalták ki a segélyeket és folyósították pontosan a nyugbéréket is.

Adminisztrációs költségeket a társzlada nem utalt ki.

MEGSZÜNTETTÉK AZ ÖN-ÁLLÓ BANYATÁRSZLÁDÁKAT

Az imperiumváltozás után a bányatárszládát megszüntették. A megszüntetés csak az állami bányáknál működő bányatárszládára vonatkozott, de a múlt hónapban, mint annak idején a „Jóestél“ közölte is, a magántulajdon képező bányavállalatoknál is

megszüntették a bányatárszládák önálló működését.

Ezeket a „Cassa Cercual“ hatáskörébe utalták.

Tehát a társzlada, mint ilyen felszolt.

FIZETÉSEKÉPTELEN LETT A KÖZPONTI TÁRSZLADA

A megszűnés idejében a társzlada vagyona elég szép összeggel rendelkezett. A nyugbéréket, mint rendszeren, pontosan fizették, de később a nagy adminisztráció ezt is felémésztette.

A munkásoktól továbbra is levonásba helyezték a nyugbérre szánt összegeket, azonban az állam a reá eső részt nem utalta át a társzládák részére.

Igy aztán előállt az a helyzet, hogy

a bevételek nem fedezték a kiadásokat. A központi társzlada nem tudott fizetni, felmondta fizetéseit és tagjait kitette az uccára.

Éhen maradtak nyugbérései és segély nélkül a rászorultak.

UJABB NYUGBÉRFIZETÉSI ZAVAROK

A hiány eltüntetésére tavaly az ipari munkások rokkantsági biztosítását is a „Cassa Cercual“ hatáskörébe utalták.

Mi természetesebb, a bevétel lassanként növekedett és ennek arányában fizetni kezdték a nyugbérhátralékokat. A kifizetések 30—40 százalékos levonással történtek. Azért, mert máskülönben kátyuba jutott volna a kifizetés.

De így is megszűnt. Az elmaradt hátralékok oly magas összegeket képviseltek, hogy a központi társzlada ismét

nem tudott eleget tenni fizetési kötelezettségeinek.

A rendes járulékot kiutalta

ugyan igényköinek, de az elmaradt hátralékokat nem. Erre nem volt fedezet. Tőke sem a havi nyugbérék folyósítására.

Előlről kezdődik tehát a régi, rettenetes állapot:

nincs pénz a bányászok nyugbérére.

Kálváriájukat járják a bányanyugdíjasok összetörve, éhesen, nyomorultan befizetett pénzükért.

— LÁNGOKBAN ÁLL SZOVJETOROSZORSZÁG LEGNAGYOBB ARZENÁLJA. A finnországi Helsinkin keresztül rádióon jelentik, hogy Szovjetország leg hatalmasabb arzenálja a kronstadti kikötőben lángokban áll. Tekintettel arra, hogy az arzenálban, amelyek minden egyes épülete ég, nagymennyiségű kőszervolt felhalmozva és roppant sok munkás dolgozott, előreláthatólag számos áldozata lesz a katasztrófának. Hogy emberéletben káreseti-e, erről ugyan még az orosz hatóságok nem adtak hírt, az anyagi kár azonban már most is több millárdra becsülhető.

— Halálra ítélték német kommunistát az altonai véres zendülés miatt. A néhány hónappal ezelőtt lezajlott altonai véres események ügyét ma tárgyalta az altonai törvényszék. A bíróság négy vádlottat: Lütgens, Tesch, Wolf és Möller kommunistákat közösen elkövetett gyilkosság, valamint társasági halála ítéte. Wendt, Diehl, Uhlmann, Jacob, Lunnstetter és Uhle vádlottakat pedig gyilkosságban való segédkezés és zavargás címén 5—10 évi börtönre ítélték. A négy halálraítélt kommunistát egyszersmind örökre megfosztották polgári jogaiktól.

(—) A KAC vezetősége folyó hó 8-án d. e. 11 órakor a ref. főgimnázium (Farkas-u. 16.) dísztermében tartja évi közgyűlését. Tárgysorozat. 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtitkár jelentés. 3. Szakosztályok jelentései. 4. Pénztári jelentés. 5. Ellenőrök jelentése. 6. Felmentványok megadása. 7. Választások. 8. Budget megállapítása. 9. Indítványok. — A közgyűlés napján este 8 órakor társasvacsorát rendezünk klubhelyiségünkben (Fő-tér, Bánffy-palota. Magyar Kaszinó) és kérjük, hogy az ezen való részvételt szíveskedjenek szerda, f. hó 7-én déli 12 óráig a dr. Bírő-féle gyógyszerháznál Biró Ferenc titkár úrnál bejelenteni. A KAC vezetősége.

SZINHAZ és MOZI

MAGYAR SZINHAZ MÜSORA: Szórán este 9: Vitéz Bená Já. A cluji Wiza előadása. Sorozatszám: 12)

OPERA-MOZGÓ MÜSORA: Kedden és szerdán X. 21. Főszerepben Marlene Dietrich, Warner Oland. — Következő műsor: Nászahaj Olga Tschechova, Trude Berliner, H. A. Scaletow.

Szörmék nyári gondozását szörmé bundák átalakítását jutányos áron vállalja Szántó utóda VERESS Jókai u. 2.

Ha jó és olcsó könyvet akar a tudomány és irodalom bármely ágából, úgy forduljon bizalommal

Keszey Albert

könyv- és papírkereskedéshez. Cluj-Kolozsvár. Főter 7.

HIREK

Naptár: június 6. Kedd Róm. kath. Norbert. Prot. Benignus. Görög. Visarion. Izr. Sziván 12. Noszo.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calca Regele Ferdinand (vett Ferenc József-ut) 64-66. balra.

Jó estét!

LEROMBOLT KOSSUTH-SZOBOR
— Mit mondott a nagykárolyi Kossuth Lajos-szobor, amikor a primár jelenlétében lerombolták?

— Szobor vagyok, de fájok a polgármesternek ...

BUKOTT DARAB

— Olvaszt? Megbukott a genfi leszelési konferencia.

— Olyan nagyon nem bukhatott meg, ismét műsorra tűzték ...

DOLLFUSS ÉS A DIVAT

— Hallotta? A kis Dollfuss osztrák kancellár férfidivatszakkértó lett.

— Miért?

— Nem akarja jóváhagyni a barna divatjának elterjedését ...

NEMET HUMOR

— Látod ezt az embert? Szörnyű ember: nőkből él, kinzőeszközökkel győzti őket és mikor már elszedte minden pénzüket, nem törődik velük többet.

— És a rendőrség türi ezt?

— Természetesen, miután iparengedé-lye van. Az illető tudniillik egy kozmetikai szalon vezetője ...

ANGOL HUMOR

— Addig nem megyek férjhez, amíg nem találtam megfelelő férjet.

— Én pedig addig nem hagyom abba a férjhezmenést, amíg nem találtam megfelelő férjet ...

— **Inspekciós gyógyszerárak.** Apostol, Cal. Regele Ferdinand (Ferenc József-ut), Dr. Biró, Piata Unii (Főter), Demeter, Cal. Motilor (Monostori-ut), Palóczy, Cal. Victoriei (Magyar-ucca).

— **Kifizeti az állam a lakbérteli különbözetet.** A bukaresti háztulajdonosok kamarája ma arról értesítette a kolozsvári Háztulajdonosok Szövetségét, hogy a pénzügyminiszter a háztulajdonosgyűlések ismételt és erélyes követelésére kiutaltatott többmillió lejt a lakbérteli különbözetek kifizetésére, amit a lakbérteli törvény szerint az államnak kell viselnie a köztisztviselő és nyugdíjas lakók után. A kolozsvári pénzügyigazgatóságra is küldtek ecélből kiutalást a fizetés jövő héten valószínűleg megkezdődik. Ezzel kapcsolatosan közöljük, hogy mindazok, akik a lakbérteli szerződéseket július 1-ig illetékezés végett bemutatják a pénzügyigazgatóságoknak, mentesülnek minden büntetés alól. A későbbi láttamozások csak bírsággal emelt taxa mellett történhetnek meg.

— **A bányamunkás szerencsétlensége.** Pavel Péter 32 éves bányamunkást, aki a fernezei kőbányán dolgozott, súlyos szerencsétlenség érte. A kemencéből kicsapódó láng arcát összeégette. A szerencsétlenül járt munkást a nagybányai kórházba szállították.

— **Harmine napon belül el kell távolítani a piros-fehér-zöld falfestést a dabolci református templom faláról.** A szatmári törvényszék nem mindennapi érdekességű perben hozott döntést. A per vádlottja a dabolci ref. templom előjárósága volt, mert a vádirat szerint a templom falára egy piros-fehér-zöld színű szallag van festve és ez a falfestés — a vád szerint — kimeríti az irredentizmus tényét. A tárgyaláson Kürthy református lelkész megemlékezett a nagy szegénységről, amelyben a dabolci reformátusok élnek és kifejtette, hogy a templomot 1909-ban festették utoljára. A trianoni békekötés után senki sem kifogásolta a magyar nemzeti színű falfestést, miért van tehát az, hogy a békekötés tizenötödik esztendejében a falra festett szallagon keresztül irredentizmussal vádolják a dabolciakat. A törvényszék nem fogadta el a dabolci reformátusok védekezését és elrendelte, hogy a templom faláról harmine napon belül el kell tüntetni a piros-fehér-zöld színű falfestést.

— **Kiutasították Innsbruckból a bánáti diákokat.** Az innsbrucki zavargások miatt a hatóságok szigorú intézkedéseket fogantatottak. A németországi és a bánáti származású diákokat kiutasították és a város azonnali elhagyására szólították fel őket.

— **Vadászat gramofonlemezrel.** Egy angol arisztokrata, aki ezidő szerint Afrikában vadászik, érdekesen használt fel a gramofonlemezeket. Oroszlánordítást gramofonra vettetett és a hajtóvadászatok alkalmával megszólaltatta az orosz-lánok hangját, amely elől a gazellák és antilopok nagy tömegben menekültek — a vadászok puskája elé.

— **Új típusú számlabélyegek kerülnek forgalomba.** Június 1. kezdettel új típusú számlabélyegek kerültek forgalomba, amelyek II. Károly király arcképét viselik. Az A. 1—99. számú sorozatban fehér-színű kétféle, vörös négyfele és kékszínű tízféle bélyegeket nyomott az államnyomda és ezeket a számlákra kell felhasználni.

— **Kettős halál az anyós miatt.** Megdöbbentő kettős gyilkosság történt tegnap délután Csernovicban. Nadler Lorenc vasuti főtisztviselő egy évvel ezelőtt szerelmi házasságot kötött egy vidéki urileánnyal. Nadler apja néhány héttel ezelőtt meghalt és a férj azt ajánlotta feleségének, hogy költözzenek össze özvegyen maradt anyjával. Az aszszony hallani sem akart anyósával való összeköltözésről és tegnap férje távollétében felakasztotta magát. A hazatérő férj halva találta feleségét, mire negyedik emeleti lakásából az ucca kövezetére ugrott és szörnyet halt.

— **Félig borjú, félig emberi szörnyeteget ellett a regátban egy tehén.** A románmegyei Putrnesti községben érdekes esemény történt. Az egyik falubeli gazda nemrég Romanban az országos vásáron tehenet vásárolt, amely a napokban megellett. A tehén egy szörnyszülöttnek adott életet, amely félig borjú, félig pedig gyermek. A falubeliek csudájára járnak a szörnyszülöttnek, amelynek megvizsgálására állatorvosokból álló bizottság utazott ki Putrnestibe.

— **Gyermekek betörő bandát alakítottak.** Hét tordai iskolásgyermek betörőbandát alakított és a sóbánya területén fekvő állami dohány-főraktárba betört. A gyermekek-betörők benyomták az ablakot, bemásztak a helyiségbe és nagyobb mennyiségű dohányt elloptak. Majd betörték a sóbánya műszaki irodájába is, ahonnan egy 3400 lej értékű speciális körzöt lop tak el. A bűnös utra tévedt fiatalok betörőket leleplezték és átadták a bíróságnak.

— **Elájultak a villámesapástól a fabusi iskola növendékei és tanítói.** Különös szerencsétlenség történt tegnap este a Szófia közelében fekvő Obelj községben. Nagy vihar támadt és a villám lecsapott az elemi iskolába, ahol még folyt a tanítás. A villám ereje szétdobta a tetőt és a villámesapás ereje olyan nagy volt, hogy a tanító és a diákok is elvesztették eszméletüket és órák hosszat ájultan heverték a tanterem padlóján. A villámesapás áldozatait csak nagynehezen tudták magukhoz téríteni. Nehányan a halálhál vivódnak.

— **Újabb teher a cukorkagyárosokra, cukrászokra és fagyaltosokra.** A pénzügyigazgatóság felhívja a cukorkagyárosokat, cukrászokat, fagyaltosokat, szóval mindazokat, akik nyers cukorral dolgoznak, hogy június harmadikáig két példányban jegyzéket küldjenek be a pénzügyigazgatósághoz, amelyben részletesen említsék fel, hogy milyen mennyiségben és melyik gyártól hozták eddig a nyers cukrot. Erről különben a cukorkagyárosoknak, cukrászoknak és fagyaltosoknak külön könyvet is kell vezetniük.

— **Felkérem enyedi, szamosújvári, dési és zilahi vendégeimet,** hogy kolozsvári tartózkodásuk alatt keressék fel a Magyar Színház mellett (v. Malom-u. sarok) bodega éttermemet, ahol nyári kerthelyiséget is létesítettem. Kitiűnő konyha. Különleges enyedi fajborok. Olcsó árak. Farkas Balázs.

Ha villanyvasalót akar

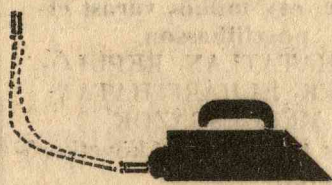
vegyen kölcsön a cluji villanyüzemtől

**A kölcsöndíj
30 lei havonta**

12 havi kölcsöndíj kiegyenlítése után a villanyvasaló a fogyasztó tulajdonába megy át

A villanyüzem modern villanyvasalói félóránként 2 lei 30 bani áramot fogyasztanak, míg a világítási rabatot elvezető fogyasztóknak csak 1 lei 41 baniba kerül, tehát lényegesen olcsóbb, mint a vasalás bármely szisztémája.

Sürgősen jelentkezék az

**UZINELE ELECTRICE
CLUJ S. A.**

propaganda üzletében.

STR. MEMORANDULUI No. 13.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint: egyre fokozódó hőemelkedés várható, helyenkint kisebb csapadékkal.

— **Nem lesz évrő vizsga az elemi iskolákban.** A közoktatásiügyi miniszter rendeletet adott ki, amely megállapítja, hogy az elemi iskolák évről vizsgája nem egyéb formáságnál és azért azt eltörli. Ebben a tanévben az elemi iskolákban már nem tartanak évrő vizsgát.

— **Újabb 25 valkányi lakost szállítottak a kolozsvári Pasteur intézetbe, mert a veszett tehének tejét fogyasztották.** A temesmegyei Valkány községben a napokban újabb állatok betegedtek meg veszettségben. Ezeknek a beteg tehéneknek a tejéből rendkívül sokan fogyasztottak, akiket, szám szerint 25-öt, beszállítottak Kolozsvárra beoltás, illetve megfigyelés végett. A község lakossága érthető izgalommal várja, hogy vajon lesz-e újabb áldozata a veszettségnek.

— **A tordai román dalkör** pünkösdi első napján tartotta 10 éves fennállásának jubileumát és ugyan csak ezen a napon szentelte fel zászlóját is. Ezen kulturális eseményt a tordai románság impozáns keretek között ünnepelte meg.

— **A kolozsvári Árvaleánynevelő Otthon nagy nyári műsoros táncmulatságot rendez.** A kolozsvári Árvaleánynevelő Otthon 32 apátlan, anyátlan kis árványt nevel egészen a társadalom jószívű adományából és az árva gyermekek kezimunkájából. Az Árvaházat önzetlenül vezető uriaszonyok ezért elhatározták, hogy június 10-én este 9 órai kezdettel az új iparkamarai palota nagy báltermében műsoros nyári táncmulatságot rendeznek. A mulatság rendezésének célja az árvák életmezésének és nevelésének biztosítása. Ezért ezúton is kéri az Árvaház vezetősége nemcsak Kolozsvár város, hanem egész Erdély áldozatkész társadalmát, hogy az anyagi gondokkal küzdő Árvaházat akár pénzbeli, akár természetbeni adományokkal támogatni szíveskedjék, mert csak így tud megfélelni hivatásának ez a 60 éves multra visszatérítő intézmény, ha a társadalomnak minden rétege kiveszi a maga részét osztálykülönbség nélkül úgy a munkából, mint az áldozatokból. Ugy a pénz, mint természetbeni adományok az Árvaleánynevelő Otthon Cluj-Kolozsvár, Str. Dorobantilor (Honvéd-ucca) 62. szám alá küldendők.

Lapunkban hirdetni, biztos siker!

KEREKES

bácsián az Erzsébet ut sarkán megkezdődött a színen szűl

FLEKKEN

sütés, háromfogásos izletes ebéd

20, vacsora 12

lellemes kerthelyiség, este 8-ig zene

Amig Genfben a leszerelésről szónokolnak

Percek alatt kiirtják a városok lakosságát a jövő háborújában

Megolvasztják az acélburkot, lágralobbantják a földet is a 3000 hőfokos gyújtóbombák - Gép és gáz a tömegmészárlás szolgálatában

LONDON. Leszerelési konferencia ... Négyhatalmi megegyezés ... Világgazdasági konferencia ... Mit mondjunk még? Csupa békés szándékú szövegek. De a baj éppen az, hogy csak szövegek, amelyek mögött komoly szándék, még kevésbé komoly cselekvés nincs. Hogy mennyire nincs, misem bizonyítja inkább, mint az, hogy a különböző hatalmak leszerelés helyett mindegyre erősítik hadseregeiket.

Olyan dolgokról, amelyekre nem készülünk, nem is igen szoktunk beszélni. A háború pedig nagyon is készülnek a hatalmak. Éppen azért is beszélnek olyan sokat róla. „Milyen lesz az új háború jellege?” a címe annak a vaskos könyvnek, amely napokkal ezelőtt jelent meg az angol könyvpiacra. Néhány katonai, technikai és kémiai szakértő, akik egymást nem is ismerik, sőt egymás munkájáról nem is hallottak — mondja el benne véleményét a legközelebbi háború borzalmairól.

A TANKOK SZEREPE AZ EMBERISÉG PUSZTÍTÁSÁBAN

Fuller tábornok, az angol hadsereg egyik legkiválóbb stratégája a következőket mondotta:

— A jövő háborúját a gazdasági élethez hasonlóan mechanizálni, motorizálni fogják.

A gyalogság a jövőben csak arra való lesz, hogy

a tankoknak legyen kiket letiporni. A tank harca a gyalogsággal szemben nem háború többé, hanem közönséges tömegmészárlás lesz.

LEVEGŐBEN DÖNTIK EL A LEGKÖZELEBBI HÁBORUT

Bret angol vezérőrnagy szerint a legközelebbi háború sorsa a levegőben fog eldőlni. A szárazföldi hadseregek, bármilyen hatalmas ágyúkkal legyenek is felszerelve,

nem bírják majd megakadályozni, hogy az ellenséges repülőjáratok felettük átrepüljenek. A repülők elsősorban a városokat, gyártelepeket, hadiüzemeket, bányákat, malomokat, műhelyeket fogják bombákkal szétrombolni.

A modern taktika alapelve szerint ugyanis az ellenséget

nem a fronton, hanem a mögöttes országrészben kell megverni,

mert nem a hadsereg, hanem az utánpótlás megszervezése irányítja és dönti el a háború sorsát. A repülők egymással aligha fognak találkozni. Mindenik a másik országának közepe felé veszi irányát és a nembarcoló otthonmaradtak között akarnak majd hatalmas pusztítást véghezvinni.

A jövő háborújában tehát a szoros értelmében a legbiztosabb hely a front lesz.

MINDENT ELPUSZTITANAK A BOMBÁK

Gertrud Wolker, az európai hí-

rű kémikus doktornő a baktériumok és kémiai anyagok szerepét boncolgatja a jövő háborújában.

— Ma már olyan bombákat készítenek — mondja Gertrud Wolker — amelyek alig egy kiló súlyúak, de, ha háztetőre vagy a földre esik,

a robbanás pillanatában 3000 fok hő képes kifejtetni. Az acélburkot, amely a bombát körülveszi, megolvad, lángra gyul és föléget mindent, amihez csak hozzá ér.

Van azonban olyan bomba is, amely nehezebb, mint az előbbi, de mélyen behatol a földbe és

lágralobbantja magát a földet is. Három-négy repülőgép elegendő ahhoz, hogy néhány ilyen bombát imitt-amott leengedve, egy milliós várost elpusztíthasson.

LÁTHATATLAN REPÜLŐGÉPEK. ELHÁRITHATATLAN MÉRGESGÁZOK

Growess tábornok a következőket mondotta:

— Haszontalan remény arra gondolni, hogy az új háborúban bármiféle elhárító készülékkel meg lehessen menteni a városokat.

Az új mérges gázokkal telt bombák egész városrészeket pusztíthatnak el egyszerre. És hiába menekülnek földalatti alagutakba, kazamatákba az emberek. A mérges gázok ott

is eléri és megfojtják őket.

— Vannak láthatatlan repülőgépeink ma már, amelyek hangtalan motorokkal is dolgoznak, úgyhogy észre sem veszik a közeledésüket.

Ami pedig a mérges gázokat illeti, ma már ezek ellen semmiféle gázmaszk, vagy védőszer nem használ.

HAJ AZ OTTHONMARA-DOTTAKNAK!

Growess tábornokhoz hasonlóan Lefebre ezredes is azon a véleményen van, hogy

a mérges gázak ellen nincs semmiféle védekezés.

Langewin professzor szerint tizenöt-husz repülőgép, amelyek a legújabb mérgesgázbombákkal vannak felszerelve,

egészen rövid idő alatt elpusztíthatja Londont vagy Páris.

Altrock német tábornok azt mondja, hogy

az otthonmaradt lakosság teljes kiirtása a jövő háború legfőbb jellemvonása.

Lord Halsbury, az angol hadügyminisztérium egyik kiváló szakértője arról számol be, hogy „Difenylyanarsen”-ből

husz-három tonna elegendő ahhoz, hogy Londont és egész környékét mindenesetől elpusztítsa.

Ime ezek a nagyszerű dolgok várnak az emberiségre a legközelebbi háborúban.

Ingyen fagylaltot szervíroz a

C O R D I A N A áruház

Főter 22 Albina udvar az ottani Cseke cukrászdából minden vevőnek már 100 lejes vásárlásnál. Divatszelymek belés nyers és santung-selymek férfi és női fehérnemű anyagok harisnyák páratlanul olcsó árban

Állandó nyári kiállítás az udvarban

Mozikban vetítik a Madgearu-féle adótörvényt

CLUJ-KOLOZSVÁR. A múlt napokban részletesen ismertettük a Madgearu-féle adótörvény végrehajtási utasításának egyes fontosabb részleteit. Az utasítás szerint a pénzügyi közegek hatásköre megnövekszik, míg az adózók védekezési lehetősége a minimumra csökken.

A pénzügyminisztérium a tegnap újabb rendelet érkezett a pénzügyigazgatósághoz, amelyhez mellékeltek az új adótörvény összevont végrehajtási utasítását azzal, hogy

elrendelik a végrehajtási utasításnak a jövőben az összes mozikban való vetítését.

Értesülésünk szerint már ezen a héten kolozsvári moziban olvasni fogjuk az adótörvény összevont végrehajtási utasítását.

Érdekes lesz tehát, amikor Gre-

ta Garbo és Marlene Dietrich szerelem drámáj előtt, a Fox híradó keretében látni fogsz majd, kedves kolozsvári adófizető egy szenzációs, hajmeresztő, érképfeszítő, 1500 méter hosszú filmet, amely hangzatos címekkel és felirásokkal bemutatja majd Madgearu főrendező kiváló munkáját, az adótörvény végrehajtási utasítását. Csak azt nem tudjuk, hogy néma vagy hangos lesz-e ez a nagyszerű film, illetve, hogy az adózástól keservesen nyűgös a mozikban pi-henni és szórakozni vágyó közönség némán, vagy hangosan fogadják-e az idegrázó film jelenetét s védekezni fog-e ellenük, mert az adótörvény végrehajtási utasítása szerint a szegény adóalanyok védekezési lehetősége a pénzügyi közegek hatáskörével szemben ugyanis a minimumra csökken.

Az utolsó orkany

(Regény a XXV. századból.)

IRTA: ZOMORA S. JÁNOS

Copyright by „Jóestét!”

(35)

Ezeket fecskendezték be különböző állatfajok egyedének méhében.

A termékenyítés így is meghozta a várt eredményt és már egy lépéssel előrelendült a kutatás a mesterséges egyed emberi megalkotásához.

A harmadik fázis, a következő század a kísérleti élettan kultúrájában már nagyméretű lépés volt. A siker azonban a tudományos világban mégis fájdalmas csalódást hozott.

A kísérlet ugyanis az volt, hogy nőtény állatokból kivágták a méhet.

Élettan kémiai és fizikai feltételekkel, kettő hőmérsékletben előtényesztették ki és tartották meg.

Mesterséges ondószálakkal a kivágott méh petefészkében az élő sejteket megtermékenyítették.

A magzat épen érte meg a fejlődés idejét a méhben.

A méhen kívül is megérte azt az időt, amely fájának életkorát jellemezte.

A sikert azonban kétségessé tette az, hogy másodszor az embrió előzőleg magába fogadó és megnövekedett méh szövetei és véredényei nem húzódtak vissza eredeti helyzetükbe és így kitágulva, mint hasznavehetetlen, nem maradt meg új megtermékenyítési célokra. A másik hiba pedig az volt, hogy

az egyed, amelyből a méhet kivágták, mint fajfenntartási egyed örökre megsemmisült.

2500-ig a biológusok, anatómusok, kémikusok, kémofizikusok törekvései csak a már eredményeket így elért kísérletek tökéletesítésén fáradoztak.

Szabályozni tudták különböző élettani feltételekkel azt, hogy him vagy nő egyedek fejlődjenek.

De azt is, hogy klasszikus és plasztikus felfogásban mint remek ember vagy állatpéldányok adassanak az életnek.

Igy különböző elektromos és fény sugarak behatásával figyelemmel kísérhették a fejlődés minden szakában a méhmagzatot.

Irányíthaták a szervek ép alakulását. Elháríthaták a gátlásokat és így csak tökéletes szervezetek jöhettek világra.

Ezek az eredmények fellelkesítették az embereket, később már ezt egész természetesnek is találták. Az emberi szervezet tökéletességévé kitása már nem volt valami különlegesség. Csak állapot, amely más-kép nem lehetett. Xanten professzor sikeres élettani kísérleteivel éppen abban az időben keltett hatalmas feltűnést, amikor Raxert a Nagy Életerőt feltalálta. Ez a találmány, amikor először indult a világpiacra, jóideig lázban tartotta az emberiséget. Elterelte a figyelmet a tudós Xanten kísérleteiről. De azután, ahogy a táplálkozás új módszere elvesztette az újdonság varázsát, a figyelem Xanten felé fordult.

(Folytatjuk.)

Halálra szurtak egy székel legényt pünkösdi éjjelén az átjáró uccában

Áldozata torkába döfte kését a gyilkos és a sötétben elmenekült

CLUJ-KOLOZSVAR. Vasárnap éjjel után két óra körül a késői járókelők az Átjáró-uccában a földön egy mozdulatlan embert találtak. Közeliébbről megvizsgálva kiderült, hogy az uttesten egy eszméletlen, fiatal székel legény fekszik. A nyakából vastag sugárban ömlő vér vörösrre festette az ucca porát.

Valaki azonnal a mentőkért telefonált, akik percek alatt a helyszíre érkeztek, hogy az eszméletlen férfit elsősegélyben részesítsék és kórházba szállítsák. A mentőorvos megvizsgálva a sérülést, megállapította, hogy a szerencsétlen fiatallegénynek valaki egy nagy késsel

keresztül szúrta a torkát és a kés pengéje kettévágta a nyak tövét.

Már a mentők megérkeztekor is beállott az agónia s bár reménytelen volt az állapota, mégis a mentők kórházba szállították, ahol kezelés alá vették a szerencsétlen fiút, akin azonban az orvosi tudomány már nem segíthetett, mert

kórházba szállítása után néhány perccel kiszorodott.

PÜNKÖSDI MULATSÁG. — HALÁLLAL.

A rendőrség megállapította, hogy a sérüléseibe belehalt egyén Seres István sziki születésű szolgalegénynek azonos

A nyomozás első felfedezése az volt, hogy Seres István valószínűleg valamelyik

korcsmában mulatott a barátjaival, akikkel később összevacsorolt a társaság egyik tagja a szerencsétlen fiút késével torkon szúrta és elmenekült a verekezés színhelyéről.

Tekintve, hogy az Átjáró-ucca egyike a legcsendesebb kolozsvári uccáknak és néha féléjszakákon keresztül senkisé jár benne, könnyen lehetséges, hogy a szerencsétlen legény

sérülése után félórát állt

hetett a vérről feláztatott ut porában.

HAJSZA AZ ÉJSZAKAI TÁMADÓ UTÁN

A megindított nyomozás egyelőre még kevés eredményt produkált. Hétfőn délelőtti az Átjáró-ucca lakói közül többeket kihallgatott a rendőrség, akik azonban a halállal végződő verekezés ügyében nem tudtak felvilágosítást adni, mert az éjszaka folyamán

sem verekezés zaját sem pedig

Az Árpád-uti korcsmában mulatozók egyike a gyilkos

A rendőrség most próbálja megállapítani, hogy Seres István vasárnap este egy székel fiukból álló héttagn társaság mulatozott.

Árpád-uti korcsmában vasárnap este egy székel fiukból álló héttagn társaság mulatozott.

A rendőrség felfedezése szerint lehetséges, hogy Seres István is ezzel a társasággal volt a korcsmában, amely esetben a gyilkos is a

segélykiáltásokat nem hallották, amiből arra lehetne következtetni, hogy az éjszakai tragédia filmszerű gyorsasággal szinte másodpercek alatt játszódott le.

Valószínű, hogy a támadó a sötét ucca egyik kapujában bujt meg és ott várta meg ellenfelét, akinek azon az uccán kellett keresztül haladnia. Amikor Seres István a támadó közelébe ért, az a kezében tartott késsel egyetlen szurással úgy megsebesítette ellenfelét, hogy az a késelést életével fizette meg.

társaság tagjaiból került ki, vagy legalább is

a társaság tagjainak közelebbi részleteket kell tudniok a gyilkosság lefolyásáról és ismernie kell magát a gyilkost is.

Ezt azonban majd a későbbi nyomozás lesz hivatva tisztázni.

A rendőrség bünyügyi osztálya teljes apparátussal folytatja az Átjáró-uccai halálos késeles ügyében a nyomozást s valószínű, hogy néhány óra alatt a gyilkos is letartóztatásba kerül.

SPORT

BSZKRT-Universitatea 3:0 (2:0)

CLUJ-KOLOZSVAR. A budapestiek vasárnap gyenge szereplésük után kitettek magukért. Ugyáztik minden erejüket erre a meccsre tartogatták.

Az U viszont tartalékosan állott fel. Sfera nélkül, sőt az első félidőben Gáin sem játszott. Helyüket Horváth (KAC), Sepi II, dr. Stancov és Szathmáry töltötték be, de Gáint és Horváthot kivéve igen gyengén Szathmáry egy gólt, „benne volt”, míg egy gólt erős leszállásból kapott az U. Az első két gólt Borszékly lőtte, míg a harmadikat Gergely

Az U lélektelenül játszott, különösen a csatársor nélkülözötte a szokott ambíciót. Az U-nak a második félidőben volt 20 perce, amikor kapuhoz szögezte ellenfelét, de az ostrom sem hozott gólt. A budapestiek végig derekasan küzdöttek, mert ezt a mérkőzést már azért is meg akarták nyerni, hogy beigazolják az U fölött multkor elért 2:0-as győzelmük realitását. Tervük sikerült.

Egy komplett U, azonban más eredményt tudott volna elérni. Dr. Hirsch igen gyengén, ingadozóan vezette a mérkőzést és a második gólt offszaidból engedte ki.

Egy komplett U, azonban más eredményt tudott volna elérni.

Dr. Hirsch igen gyengén, ingadozóan vezette a mérkőzést és a második gólt offszaidból engedte ki.

Kornerarány 3:0 az U javára. A Bszkrt felállítása: Regi, Belesik, Lehner, Kiss Szaifer, Király, Bader, Gergely, Weisz, Berecz, Borszékly.

KAC—BSZKRT 1:1 (1:1).

CLUJ-KOLOZSVAR. A budapesti villamoscsapat vasárnapi szereplése csalódást keltett. Az együttes mintha visszafelé fordított volna a tavaly óta. A csatársor nélkülözötte az átütő erejű centert, míg a hátvéd-pár meglehetősen bizonytalanul mozgott. Tagadhatatlan, hogy egy kis balszerencsével küzdöttek, amit három kapufalövésük bizonyít, de ennek figyelembevételével sem nyújtották azt a játékot, amelyet a multévi kolozsvári szereplésük után a közönség elvárhatott volna tőlük. Lazsáltak Erejüket tartogatták. A KAC ezzel szemben rohamlépésekben fejlődik. Az együttes most már lélekkel játszik. Még a csatársoron kellene egy kis csiszolás és a lövőkészséget kellene még fokozni. Rendszeres futótréninget kell a legénységgel, de különösen a támadósorokkal tartani, hogy akciójuk gyorsabb legyen. Ha ezt is elsajátítják, úgy reményük lehet a „Nemzeti Bajnokságba” való bejutásra. Rakitovszky munkája ugy látszik nem veszett kárba.

A vezető gólt a Bszkrt éri el a 11. percben, majd a KAC két kapufát lő, míg a 40 percben szépen kidolgozott lefutásból Thunyogi (KAC) megszerezzi az egyenlítést.

A második félidőben a Bszkrt van frontban, de két kapulövésen kívül pozitív eredményt nem tud produkálni. Kornerarány 9:1 a Bszkrt javára. Salvan bíró teljesen simán vezette a mérkőzést és egy 11-es meg nem ítélésével inkább a KAC-ot nyomta.

BALKÁN-KUPA JUGOSZLAVIA

—GÖRÖGORSZÁG 5:3. Az első Balkán-Kupa mérkőzést Jugoszlávia és Görögország vívták meg. A vezetőgólt a görögök érték el, de a jugoszlávok gyorsan egyenlítettek, majd biztosan nyerik a mérkőzést.

ROMÁNIA—BULGÁRIA 7:0

(1:0) Góllövők: Ciolac (3), Dohay (2), Valeov (2). A román csapat összeállítása: Sepsi, Vogl, Albu, Robe, Steinbach, Lakatos, Bindea, Petea, Valeov, Ciolac, Bodola, Dohay. — Bulgária: Dermonschl, Nicoloff, Mistaloff, Minkowski, Balceuseff, Efremoff, Stalcott, Angheloff, Ioanoff, Pesoff, Panceff, Sepsi egy tízezerestől védett.

Ha elmulasztották az Állami Sorsjáték

I. osztályát, tegyék jóvá a hibát azzal, hogy legalább a II. osztályú sorsjegyet vesznek meg. Minél később lépnek be a játékba, annál drágábban kell a sorsjegyet megfizetniük.

A II. osztály sorshuzásai 1933. június hó 7.- és 9.-én lesznek!

Erdély legnagyobb osztálysorsjáték üzlete

Kereskedelmi Hitelintézet R. T.

a Román Állami Osztálysorsjáték (Jelárusítója) Cluj-Kolozsvár Pinta Oniru No 20 szám.

Erdély és Bánát hivatalos főelárusítója

Banca Ilescu S. A. Cluj.

Elfogták az Átjáró-uccai gyilkosság tettesét

CLUJ-KOLOZSVÁR. Lapunk más helyén beszámoltunk arról a gyilkosságról, amely az Átjáró-uccában játszódott le és amelynek áldozata Seres István fiatal sziki szolgalegény. A rendőri nyomozás első feltevései mindenben beigazolódtak és már vasárnap délután sikerült a szolgalegény gyilkosát Deutsch Béla 23 éves szolgalegény személyében letartóztatni.

A gyilkosságot korcsmai mulatozás előzte meg. A korcsmaiban egy asztaltársasággal mulatott Seres István szolgalegény, míg a közelben levő asztalnál Deutsch Béla iszogatót két barátja társaságában. A mulatozó legények között nem volt szóváltás s a gyilkosság nem harag, hanem legényvirtus következménye volt.

Ugyanis zárórákor mindkét társaság fizetett és távozott a korcsmából. Az uccán a sziki legények az átjáró-uccába tértek be, míg Deutsch Béla társasága megállt a sarkon. Valaki felvetette a kérdést: — Kinek volna köztünk bátor-sága a sziki legényeket megijeszteni?

A kérdésre Deutsch Béla állott elő, aki már több ízben fitogtatta bátorságát. Deutsch, a legények után siebett, majd mikor közelükbe ért, ijesztésképpen rájuk kiabált.

A sziki legények azonban nem törődtek az ijesztgetéssel és dudolgatva békésen hallagtak tovább az uccán.

Deutsch Béla ekkor, hogy nagyobb hatása legyen az ijesztésnek,

előrántotta kését és az egyik legényre fogta rá, aki azonban felfogta a felcsújtó kezét.

Ekkor a virtuskodó legény

Seres Istvánt szemelte ki, aki-be beledöfte a kését s mint aki jól végezte dolgát, visszatért a társaságához.

A sziki legények nem tudva, hogy barátjuk sérülése halálos, hazatértek és odahaza gazdájuknak mondták el a történetet kérve, hogy telefonáljon a mentőkért és a rendőrségért. Mire azonban a mentők megérkeztek, Seres már haldokolt és néhány perccel kórházba szállítása után ki is szenvedett.

A rendőrség a nyomozás lefolytatása után a gyilkos Deutsch Bélát letartóztatta és kihallgatása után az ügyészségnek adja át.

A cigányasszony persze a selyem ruhát az ócskapiacra adta el, a gyűrűt pedig az ékszerészhez vitte. Az ékszerész gyanút fogott és rendőrt hívott, aki a cigányasszonyt előállította. A rendőrségben kiderült Rostás Iréna szélhámossága és megindították ellene az eljárást.

BÉCSBE ÉRKEZETT MÁRIA ANYAKIRÁLYNŐ

BÉCS. Mária román anyakirályné, Kiril nagyhercegnő kíséretében tegnap Bécsbe érkezett. Az állomásnál a királynét Rediceanu bécsi román nagykövet, Paux francia követ, Nastaciciu jugoszláv követ s a diplomáciai kar fogadta. Rövid bécsi tartózkodás után Mária anyakirályné a Bécs melletti Meedlingben szállt meg.

MEGSZÖRÖTT SZÜLEI LAKÁSÁRÓL ÉS BEJELENTETTE ÖNGYILKOSSÁGI SZÁNDÉKÁT EGY DIÁK, MERT NEM ENGEDTÉK MEGNŐSÜLNI

CLUJ-KOLOZSVÁR. Pár nappal ezelőtt eltűnt szülei lakásáról Sírba György, a kolozsvári kereskedelmi akadémia hallgatója. Az eltűnés előtt a diák egy kolozsvári nőnek udvarolt, akit feleségül akart venni, de hozzátartozói ellenezték a házasságot. A fiatal diák efelől elkeseredett s levelet írt a szüleinek, amelyben bejelenti, hogy többet nem tér vissza és ne is keressék, mert őt élve úgy sem találják meg. A szülők az eltűnést jelentették a rendőrségnek, amely bevezette a nyomozást.

— **ELHANGZOTT A VÁDBESZÉD A BÉLYEGHAMISÍTÁSI PERBEN.** A bélyeghamisítási per mai tárgyalásán Ciugudeanu ügyész mondotta el vádbeszédét. Az ügyész beszédében súlyos bűntetést kért a vádlottakra, különösen Stern Albertre, aki már háromszor ült az ügyészség fogházában, de mindig kikerülte a bíróság büntetését. Déli 12 órakor fejezte be az ügyész vádbeszédét. A tárgyalást ma délután 4 órakor folytatják.

— **Husmérgezés.** Cséresznyés Lajos 48 éves Téglás-uccai munkáshoz hívták ki tegnap a mentőket. A kiszállott mentőorvos husmérgezést állapított meg és gyomormossást alkalmazott.

— **Elégették a magyarországi lapokat.** Vasárnap este egy diákcsoport elkobozta a Magyarországról érkező lapokat és máglyára hordva elégette.

— **Hamis dollárokat találtak egy főtéri lakosnál.** A csernovici rendőrség táviratilag értesítette a kolozsvári rendőrséget, hogy ott egy férfit tartóztattak le, akinél hamis dollárokat találtak. A letartóztatott egyén vallomása szerint a hamis dollárokat Eger István kolozsvári lakostól kapta. A rendőrség az éjszaka házkutatást tartott Eger lakásán, akinél azonban nem találtak hamis dollárokat.

— **Leesett a bicikliről és az eltört villa megsebesítette állán.** Beszámoltunk arról, hogy Gárfi Viktort, az elmeorvosi intézet alkalmazottját egy verekedéssel kapcsolatosan megszurtták. Utólagos értesülésünk, hogy Gárfi Miklós sérüléseit nem verekedés okozta, hanem biciklijének menetközben eltört és annak villája sebezte meg állát.

A tüdővészellenes küzdelem módozatait tárgyalta meg Kolozsváron a három napig tartott orvoscongresszus

CLUJ-KOLOZSVÁR. Mult hét szombatján kezdődött meg Kolozsváron a Vármegyházán a három napig tartó orvoscongresszus, mely ezuttal a tüdővész elleni küzdelemnek csinált igen eredményes propagandát. A nagyarányú gyűlésen amelyen az ország orvoskarából igen nagyszámban jelentek meg,

részvett D. R. Joaniteanu közegészségügyi miniszter is, aki dr. Hatieganu Gyula egyetemi orvostanár elnöki megnyitóját követően felvázolta a tüdővész ellenes küzdelem jelenlegi helyzetét, amely szerint az országban

államilag 900, magánosok által 1100, a katonaság kezelésében

300 ágy van fenntartva tuberkulotikus betegek részére.

A gyűlésen többen szólaltak fel, így közöttük Deleu polgármester, Prodan hadtestparancsnok, Martinescu kolozsvári egyetemi tanár és Emil Georgni a munkásbiztosító részéről. A gyűlésen jelen voltak közül

Ivan gör. kat. püspök 100.000, Hossu gör. kat. püspök 20 ezer, Prodan tábornok 10 ezer, Presan tábornok 10.000, a CFR egészségügyi osztálya 30 ezer lejt adományozott a tüdővész elleni küzdelem céljaira.

A kongresszus hétfőn ért véget, amely után a résztvevők kirándultak Gyaluba.

LETARTÓZTATTÁK AZ ERDÉLYI LAPOK IGAZGATÓJÁT, MERT A CURENTUL SZERINT FORRADALOMRA LÁZÍTOTTA A PREDEALI MUNKÁSOKAT

ORADEA-NAGYVÁRAD. Dr. Scheffler Ferenc nagyváradai római kat. kanonok, az „Erdélyi Lapok” igazgatója Bukarestbe utazott s amikor innen autón visszatért, a „Curentul” szerint, Predeálnál utitársával együtt kiszállott az Oradea 317. jelzésű autóból, ahol itt — a „Curentul” híradása szerint — az előtte panaszkodó munkásoknak állítólag a következőket mondta: „Forradalmat kell csinálnotok! Ne szomorkodjatok, mert nem sokára ugyanott lesznek a határok, ahol a háború előtt voltak.”

Egy Bratila nevű munkás feljelentésére a csendőrség igazolás után letartóztatta a nagyváradai kanonokot és utitársát.

A „Curentul” feltűnő híradását még nem erősítették meg, de a nagyváradai püspöki aua szerint valószínűnek látszik a letartóztatás híre.

mert dr. Scheffler kanonok, akit vasárnapra vártak haza, mindezt ideig nem érkezett haza.

Régi ékszerét **Orlow** hoz vigye a fő-tört aranyat postával szemben mert itt fizetnek a legtöbbet érte

— **Hadbírósi hírek.** Palotás József a 87. gyalogezred közkapitánya néhány hónappal ezelőtt eltűnt az ezredétől és Magyarországra szökött. Néhány hónapi magyarországi tartózkodás után újra visszajött Romániába. Itt letartóztatták. A hadbírósi mai tárgyalásán Palotás Józsefet egyévi fogházra ítélte. — Balogh Károly közlegény a 88. gyalogezredtől szökött meg és néhány heti külföldi tartózkodás után szintén visszatért az országba. A hadbírósi őt is egyévi fogházra ítélte.

— **Patakba fulladt Kolozsmonostoron egy másfél éves fiúcska.** Tegnap a közeli Kolozsmonostoron súlyos gyermek tragédia játszódott le. Ranta György másfél éves kisgyermek pajtásaival a patak szélén játszadozott. Játék közben belesett a vízbe, ahonnan a szerencsétlenség hírére elősiető emberek már csak a gyermek holttestét tudták kihuzni.

CLUJ-KOLOZSVÁR. Négy nappal ezelőtt Rostás Irén magyarországi cigányasszony beállított N. I. kolozsvári urinő lakására, akinek felajánlotta jóslási tudományát. Az urinő végig is hallgatta a cigány jóslásait, aki jóslás közben mintegy hipnotizálva az urinőt, mind több és több pénzt csalt ki tőle,

majd pedig egy selyemruhát kért, amelyet magával kell vigyen, hogy azt eladja és ráolvasson s akkor az urinőt nagy szerencse fogja érni és a szerelem terén is eléri az óhajtott sikert. A cigányasszony még egy aranygyűrűt is kizsárolt és azzal biztatta az urinőt, hogy a jóslás a közelnapokban valóra fog válni.